

Varde Kommunes særlige grundskoletilbud for sentankomne unge

Baggrund

Sentankomne unge betegner unge flygtninge eller migranter, som er kommet til Danmark, imens de er mellem 14 og 18 år. På grund af deres sene ankomst – set i forhold til yngre børn, som lettere kan få et godt udbytte af grundskolen – har de sentankomne unge ofte vanskeligt ved at opnå de kompetencer, der almindeligvis forventes for at kunne opnå et alderssvarende udbytte af folkeskolen og dermed at kunne påbegynde en ungdomsuddannelse på lige fod med andre unge.

Gruppen af sentankomne unge er kendetegnet ved:

- At være ankommet til Danmark efter de er fyldt 14 år
- At have meget varierende sproglige og faglige kompetencer og baggrunde (en stor del af eleverne har manglende eller afbrudt skolegang med i bagagen)
- At have kort tid til at hente det alderssvarende niveau
- At have manglende kendskab til landet, lokalområdet, uddannelse, ungdomskultur m.v.

I Varde Kommune har undervisningen af denne målgruppe hidtil primært fundet sted i hhv:

- Udvidede modtageklasser for unge, der er ankommet, efter de er fyldt 14 år og inden de er fyldt 16 år, organiseret under Brorsonskolen eller
- Gennem danskuddannelse på hhv. Flerkulturel Forskole i Esbjerg og LærDansk i Varde for unge, der er ankommet efter, de er fyldt 16 år.

Ud af denne organisering er udsprunget et behov for et mere sammenhængende og fleksibelt tilbud end folkeskoleloven (de udvidede modtageklasser) og danskuddannelsesloven giver mulighed for. Der er således brug for et ungdomstilbud, som tager et ungdomspædagogisk udgangspunkt, og som for de sentankomne elever kombinerer sprog, fag og sociale færdigheder – et undervisningstilbud der er målrettet den enkelte elevs særlige behov.

Med folketingets vedtagelse af lov om kommunale særlige tilbud om grundskoleundervisning til visse udenlandske børn og unge har Varde Kommune fået mulighed for at oprette et sådant tilbud.¹ Endvidere giver det særlige grundskoletilbud gode muligheder for at sammenkoble for de ældre elever grundskoleundervisning og praktik på arbejdsmarkedet.

Det særlige grundskoletilbud afløser dermed de tidligere udvidede modtageklasser.

Formål med det særlige grundskoletilbud i Varde

Formålet er overordnet, at eleverne udvikler dansksproglige, personlige, kulturelle og arbejdsmarkedsrelaterede kompetencer som er tilstrækkelige til, at eleven på sigt bliver uddannelsesparat eller opnår beskæftigelse og således bliver selvforsørgende enten gennem S.U. eller arbejdsindtægt.

Formålet har ydermere været at etablere et undervisningstilbud, der imødekommer de sentankomne unges meget forskelligartede forudsætninger og behov som består i forhold til den store aldersspredning og den store spredning i læringsforudsætningerne særligt for aldersgruppen 14-18 år.

Øvrige mål:

- Eleverne får grundlaget for en positiv kulturel identitet og udvikler kulturelle kompetencer, herunder forståelse af arbejdets betydning i den danske hverdagskultur. Undervisningen skal herudover forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.
- At give de unge modtager målrettet undervisning i dansk og matematik. Herunder dansk kultur og danske samfundsforhold samt udvalgte fag fra folkeskolens fagrække med henblik på at fremme kursistens uddannelsesparathed og muligheder på arbejdsmarkedet.
- At udbyde et særligt brobygningsforløb, hvor eleverne gennem kollektiv og individuel UU-vejledning samt undervisning og praktik opnår en grundlæggende og praktisk oplevelse af det danske uddannelsessystem og det danske arbejdsmarked, så de bliver parate til at indgå på lige vilkår med etnisk danske unge.

- At øge elevernes forudsætninger for en aktiv og engageret fritid til gavn for integrationen og tilknytning til uddannelse og/eller arbejdsmarked. Ungdomsskolens fagrække spiller i den sammenhæng en central rolle.

Organisering

Sentankomne unge er først og fremmest unge, der ligesom alle andre unge gennemgår en stor personlig udvikling og har behov for at modtage deres undervisning sammen med jævnaldrende. Det har derfor været afgørende for kommunen, at undervisningen foregår i et særligt ungemiljø, der fysisk placeres et andet sted end eventuelle forældres undervisning. For de yngste af eleverne betyder det, at de undervises i samme lokaler som Brorsonskolen. De ældste elever undervises på Campus, hvor også kommunens 10. klasses elever undervises.

Undervisningen kan beskrives som specialdesignede 8., 9. og 10. klassestilbud for sentankomne unge flygtninge og migranter. Eleverne modtager undervisning fem dage om ugen fra kl. 8.00 – 13.30, svarende til 30 lektioner. Eleverne har individuelle skemaer med udgangspunkt i deres individuelle behov og ønsker. Nogle af eleverne er udslusede i årgangsklasser i en del af lektionerne, andre deltager i praktik eller har et fritidsjob i eksempelvis dagtilbud, restauration eller dagligvareforretning. Derudover får de unge lektier med hjem. Eleverne modtager udover danskundervisning, undervisning i flere af folkeskolens fag.

Nuværende elevgruppe

Pr. 1. marts 2018 undervises 33 elever i det særlige grundskoleforløb:

Under 18 år: 24 elever

Over 18 år: 9 elever

Af denne elevgruppe forventes 12 elever at være klar til videre uddannelse i ordinære skoletilbud pr. august 2018.

Antallet af elever varierer henover skoleåret grundet løbende optag og løbende udslusning til almentilbud.

Forventningen til skoleåret 2018-2019

Under 18 år: 28 elever

Over 18 år: 10 elever